

На основі даних цілей можуть бути сформульовані основні принципи функціонування економічного механізму: ведення господарської діяльності згідно чинного законодавства України; використання в управлінні якомога більшої кількості важелів впливу; ефективне використання факторів впливу зовнішнього середовища; своєчасне запровадження результатів НТП; прагнення до досягнення безвідходного виробництва.

Всі елементи економічного механізму (рис. 1) повинні діяти синхронно, в органічній єдності. Планування соціального та економічного розвитку, методи оперативного управління, економічне стимулювання, форми організації виробництва, правовий механізм, а також такі важелі, як ціна, заробітна плата, прибуток, податки, кредит, рентні платежі, в змозі нормально працювати, коли вони не блокують один одного, а ефективно взаємодіють. При цьому потрібно створювати простір для виявлення конструктивних можливостей ринку, одночасно нейтралізуючи його деструктивні функції [3].

Широке застосування у всіх сферах господарювання ресурсозберігаючих і безвідходних технологій може стати вирішальним фактором поліпшення екологічного стану країни. Ці технології в короткий термін в змозі забезпечити найбільший вихід кінцевого продукту в розрахунку на одиницю вихідної сировини на одиницю трудовитрат. Однак залучення у виробничий процес вторинних матеріальних ресурсів при усій своїй доцільності сьогодні стримується економічними можливостями суспільства.

Література

1. Економічний словник. <http://abc.informbureau.com/html>
2. Райзберг Б. А., Лозовський Л. Ш., Стародубцева Є. Б. Сучасний економічний словник. — М., 2003.
3. Кульман А. Економічні механізми: Пер. з фр.; Під заг. ред. Н. І. Хрустальнової. — М.: Прогрес; універс, 2003. — 92 с.
4. Формирование рыночной экономики в АПК. / Шишкин А. Ф., Половинкин П. Д. — Воронеж: ВГАУ, 1992 г. — 246 с.

УДК 65.016.1

Н. С. Гайванович, аспірант,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСАМИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Розглянуто актуальні проблеми управління підприємствах в умовах нестабільно зовнішнього середовища. Інструменти управління стратегічного управління розвитком.

The issues of the day of management are considered enterprises in the conditions of unstably external environment. Instruments of management of strategic management development are presented.

В постіндустріальній економіці розвинутих країн (економіка інформаційного типу або економіка знань) можливість виживання та ефективного розвитку в динамічних та часто несприятливих умовах зовнішнього середовища визначається тим, наскільки чітко вище керівництво та власники усвідомлюють стратегічні аспекти діяльності підприємства. Поточне управління компанією повинно визначатися відповідно до довгострокових цілей, які, в свою чергу, визначають напрямок розвитку підприємства, загальну концепцію його бізнес-діяльності, поточні ключові конкурентні переваги, а також шляхи та інструменти досягнення бажаного стану.

Стратегічне управління має бути направлене на об'єднання в єдине ціле всіх спеціалізованих підсистем управління, тобто управління якістю, персоналом, інноваціями, інтелектуальним капіталом та інше. Таке об'єднання повинно здійснюватись на певній базі, яка може представляти три основні процеси життєдіяльності підприємства: функціонування, вдосконалення та розвиток.

В життєвому циклі підприємства виділяють два основних процеси:

- поточне функціонування, яке направлено на забезпечення ритмічної діяльності підприємства шляхом обміну ресурсів між зовнішнім та внутрішнім середовищем при незмінних умовах зовнішнього середовища;

- радикальний розвиток, який полягає в динамічному переході підприємства на нові умови функціонування у зв'язку зі змінами умов зовнішнього середовища.

Поточне функціонування підприємства є стабільним, стійким і, відповідно, економічно вигідним процесом для підприємства. Підприємство може отримувати невисокі прибутки, але воно має постійне коло споживачів, а отримані доходи дають можливість відновлення виробничого циклу. Для того, щоби діяльність підприємства засновувалась на процесі функціонування, необхідна одна обов'язкова умова — стабільність зовнішнього середовища. Продукція компанії повинна постійно мати незмінний попит, конкурентне середовище має виключати появу нових гравців на ринку, політична та соціальна стабільність також повинна зберігатися.

Як показує практика, такі ідеальні умови не можуть зберігатися довгий час, вся система життєдіяльності постійно перебуває в

умовах змін. Тому підприємство під дією зовнішніх або внутрішніх чинників змушено коригувати свою діяльність

Розвиток підприємства слід визначати як зміну стану, тобто перехід з одного стану в інший, який вважається кращим, більш ефективним та доцільним для діяльності. Основна складність у здійсненні змін на підприємстві — сполучення та визначення оптимального співвідношення стабільності виробничої системи та проведенням необхідних перетворень.

Розвиваючись, підприємства здійснює суттєві внутрішні зміни, переходячи в якісно та кількісно новий стан, який відповідає новим вимогам зовнішнього середовища.

Серед інструментів управління вдосконалення і розвитку можна особливо виділити: управління процесами, управління фінансовими ресурсами, управління людськими ресурсами, управління знаннями, управління технічними інноваціями тощо.

Стратегічне управління процесами розвитку доцільно здійснювати за допомогою системи інструментів та методів, створюючи механізм управління розвитком, який би відповідав сучасним змінам умов зовнішнього середовища, враховуючі особливості та цілі функціонування виробничої системи — підприємства. Дія механізму повинна бути спрямована на досягнення загальної мети стратегічного управління розвитком компанії.

Література

1. *Бородин В. Бородин О.* Стратегия развития предприятия и инновационные приоритеты // Проблемы теории и практики управления. — 2005. — № 6. — С. 107—111.
2. *Вишневская О. В.* Направленность стратегического развития предприятия: модели, контроль и управляющее воздействие // Менеджмент в России и за рубежом. — 2004. — № 5. — С. 58—65.
3. *Говорова З. В.* Задачи целенаправленного формирования условий развития организаций // Економіка розвитку. — 2005. — № 4. — С. 19—21.
4. *Дресвянников В., Лосева О.* Стратегическое управление процессами функционирования, совершенствования и развития предприятия // Проблемы теории и практики управления. — 2007. — № 8. — с. 93—101.
5. *Могилевская О. Ю.* Обоснование необходимости перехода на инновационную модель развития промышленного предприятия в условиях конкурентной среды // Економічна наука. — 2007. — № 4. — С. 30—32.